

Posudek konzultanta na rigorózní práci

Mgr. Bc. Romany Petříčkové

na téma „Alternativní tresty se zaměřením na trest obecně prospěšných prací“

Autorka si zvolila za téma rigorózní práce alternativní tresty, přitom se zaměřuje především na jeden z nich, který je v praxi dosti často aplikován, na trest obecně prospěšných prací. V souvislosti s jeho poměrně hojným užitím v praxi se objevila celá řada problémů, které by bylo vhodné řešit. Na některé z nich upozorňuje literatura již řadu let. Zároveň opakovaně zaznívají názory zpochybňující účinnost tohoto druhu trestu, alespoň ve vztahu k některým typům pachatelů.

Předkládaná práce, která čítá 83 stran samotného textu, je komplexním zpracováním problematiky. Práce je rozčleněna vedle úvodu a závěru do šesti kapitol. Členění je logické a přehledné. Kapitola druhá je určitým úvodem do problematiky. Autorka zasazuje trest obecně prospěšných prací do širšího kontextu alternativního řešení trestních věcí, které analyzuje i z historického hlediska. Nechybí ani srovnání právních úprav alternativního trestu obecně prospěšných prací ve vybraných státech (Velká Británie, Nizozemí, USA, SRN, Francie) a historický exkurz (alternativní tresty v ČR, resp. ČSSR). Rigorozantka vyslovuje smělou myšlenku o podobnosti dřívějšího trestu nápravného opatření s dnešním trestem obecně prospěšných prací. V kapitole třetí je prezentována současná úprava trestu obecně prospěšných prací v České republice. Tato část práce je značně popisná. Na druhou stranu lze ocenit, že autorka postihla širší souvislosti a pojednává nejen o úpravě v trestním zákoně a trestním řádu, ale též v dalších právních předpisech. Lze však kritizovat v celku nadbytečné samostatné pojednání o zákoně č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících, když se zkoumané problematiky týká pouze okrajově.

Polemizovat by jistě bylo možné i s kategorickým tvrzením autorky, vyjádřeným v kapitole čtvrté o subjektech vystupujících při aplikaci trestu obecně prospěšných prací, že „v právním řádu neexistuje jiný institut trestního práva, při jehož uplatňování je zapojeno takové množství subjektů jako v případě institutu obecně prospěšných prací“. Snad stačí připomenout institut probačního programu (§ 17 ZSM).

Problémy praxe jsou předestřeny v kapitole páté. Rigorozantka problémy nejen popisuje, ale mnohdy také nabízí řešení, buď vlastní, nebo které načerpala z literatury. Ve světle trestu obecně prospěšných prací jsou představeny i připravované kodifikace trestního práva hmotného a procesního (kapitola šestá).

Závěr se jeví vhodným zobecněním celé problematiky, shrnuje stěžejní poznatky a myšlenky, nechybí úvahy de lege ferenda.

Názory autorky prezentované v práci odpovídají dostupné literatuře a judikatuře, kterou v zásadě správně cituje. Pokud jde o okruh použitých pramenů, je dostatečný. Snad se lze jen pozastavit nad členěním pramenů, kde v části o použitých časopiseckých příspěvcích uvádí jejich seznam nikoliv abecedně podle jmen autorů, ale podle čísla a roku vydání. Práce není jen kompilací dostupných pramenů, ale obsahuje i vlastní myšlenky a názory, které jsou převážně dobře argumentačně podpořeny.

Stylisticky je práce na dobré úrovni, je psána čtivě. Nedostatky jazykové či písařské se nevyskytují. Po grafické stránce nelze taktéž nic vytknout.

Předložená rigorózní práce podle mého názoru splňuje všechny požadavky kladené na práce tohoto druhu a je bezpochyby způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, v rámci níž by se rigorozantka mohla vyjádřit ke změnám v oblasti alternativních trestů podle nového trestního zákoníku.

V Praze dne 8. října 2009

JUDr. et Bc. Tomáš Grřivna, Ph.D.